

O andělském klíči, který otevírá Vánoce

Text: Fp 3,20

j+s 25.12.2020

Čtení: Lk 1,46-53

Boží hod vánoční

Hospodin dal lidem poznat svoji spásu, zjevil před očima všech národů svoji spravedlnost, nezapomněl na své milosrdenství a nezapřel svou věrnost.

Lk 1,46-53: Maria řekla: „Duše má velebí Pána a můj duch jásá v Bohu, mém spasiteli, že se sklonil ke své služebnici v jejím ponížení. Hle, od této chvíle budou mne blahoslavít všechna pokolení, že se mnou učinil veliké věci ten, který je mocný. Svaté jest jeho jméno a milosrdenství jeho od pokolení do pokolení k těm, kdo se ho bojí. Prokázal sílu svým ramenem, rozptýlil ty, kdo v srdci smýšlejí pyšně; vladaře svrhl s trůnu a ponížené povýšil, hladové nasýtil dobrými věcmi a bohaté poslal pryč s prázdnou.

Fp 2,2-5: Dovršte mou radost a buďte stejné mysli, mějte stejnou lásku, buďte jedné duše, jednoho smýšlení, v ničem se nedejte ovládat ctižádostí ani ješitností, nýbrž v pokoře pokládejte jeden druhého za přednějšího než sebe; každý ať má na mysli to, co slouží druhým, ne jen jemu. Nechtě je mezi vámi takové smýšlení, jako v Kristu Ježíši.

Fp 3,20: Máme občanství v nebesích, odkud očekáváme i Spasitele, Pána Ježíše Krista.

Jednoho dne vydal císař nařízení, aby všude, kam sahá jeho panství, byl pořízen soupis majetku. Možná chtěl posílit armádu nebo něco postavit nebo mu jen docházely peníze, nevím. A tak každý dostane obsílku: Dostavte se do svého rodiště, nahlaste tam své rodné číslo, odevzdejte seznam všeho, co vám patří, počkejte, až vám domů přijde složenka, a tu jeho císařské milosti neprodleně zaplaťte. Je to taková ta zpráva, kdy máte pocit, že jste jen rodné číslo a úřady zajímá, nemáte-li přebytek v peněžence.

Dívce jménem Marie se narodilo dítě, zrovna když byla kvůli tomu soupisu rodných čísel a peněženek na cestách, a porodila v nuzných podmínkách, protože lepší nikdo nenabídl. Sotva by to vzbudilo větší pozornost, kdyby se ovšem do věci nevložil Boží posel, který upozornil, že se tím splnilo, oč lidi odedávna stáli: že už přišel ten, kdo svět vymaní

ze spárů zla. Zrovna se narodil. Lidi, kterým to řekl, koukali jak u vytržení, zvláště když k tomu slyšeli nebeskou kavalérii prozpěvovat: “Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj, protože Bůh má lidi rád.”

Tak zní vánoční příběh – a kdepak je v něm vlastně místo pro nás, posluchače a čtenáře roku 2020? V rámci koled a živých betlémů je naše místo třeba u jesliček, kde se můžeme klanět a přinášet dary a pociťovat radost. Ale až od jesliček půjdeme domů, bude to nějak pokračovat: narozením přece život nekončí. A když se narodí do světa Boží láska, nějak se to projeví.

Císařské rozkazy budou přicházet, jako přicházely vždycky. Co patří císaři, to mu dejte, řekl Ježíš, tak to tak udělejme, ale svět kvůli tomu hezčí ani lepší nebude: svět bude lepší, jedině když dáme Bohu, to co patří jemu. Do Boží pravomoci však patří všichni a všechno (včetně vladařů, kteří se tváří důležitě jak bohové a někdo ten svět po nich bude muset pracně dávat dohromady). Bohu patříme všichni a jeden apoštol k tomu povídá: „Tak buďte stejné mysli, nedejte se ovládat ctižádostí ani ješitností a pokládejte druhého za přednějšího než sebe; mějte na mysli, co slouží druhým, nejen vám.“

Buďte jedné mysli, to se lehko řekne, ale moc nám to nejde. Císařové a různé zapšklé politické existence se nás naopak snaží rozdělovat a dost se jim to daří. A tak jsme prý rouškaři nebo antirouškaři, eurofobové nebo eurohujerí a nic mezi tím, jako bychom žili na bariádách. Lidi po sobě střílejí nálepkami, vzduchem lítají pojmy jako pravdoláskař, sluníčkář, vítač, rasista, neomarxista, kavárenský povaleč a tak dál a všechno to mají být nadávky, které jak granáty mezi lidmi prohlubují příkopy. Jsi s námi, nebo proti nám, volíš Losnu nebo Mažňáka? Zbývá ještě odkázat na zdravý rozum, což je něco, co mám já, a kdo se mnou nesouhlasí, je pro mě fanatik a škůdce a hlupák.

„Pokládejte druhého za přednějšího než sebe,“ napsal apoštol, „a dbejte na to, co slouží druhým, nejen vám.“ To jsme se tedy dostali někam úplně jinam, než jsme měli – tak snad abychom se ohlédli zpět k tamtěm jeslím a k Boží lásce. Dejte císařovi, co jeho jest, ale na tyhle finty mu neskočte, vy patříte Bohu (a co patří Bohu, jinému nedávejte).

Vánoční narození ve stáji pronikne do hlavních zpráv leda v rubrice folklorních zvyků, a přece je důležitější než všechna císařská nařízení dohromady: to proto, že nabízí, jaký smysl může náš život mít. Od stáje kdesi v zapadákově soustředí vypravěč pozornost rovnou k Božímu pohledu na věc a bude to tak dělat pořád. Po celou dobu bude Ježíš prostý a jaksi bezvýznamný (jako někdejší dítě z chléva), bez prostředků a bez zázemí, ani ten hrob nebude jeho, jen vypůjčený – a přesto lidé, když se s ním setkají, pocítí z jeho přítomnosti požehnání, blízkost Boží.

Že je Ježíš náš opravdový zachránce, to si dovolí v evangeliu vyslovit jenom okrajové postavy, zatímco rozumní lidé si zachovávají odstup a chladnou hlavu, protože podle nich se život odehrává v režii císařských rozhodnutí a podobných světodějných vlivů. Jenomže to, kdo vlastně jsme a kam jdeme, to je pořádně vidět, jen když se nám poštěstí tamto Boží světlo shůry. Vánoční vyprávění je o obyčejných lidech a o tom, co prožívají, čeho se bojí a z čeho mají radost; a pokud jimi společnost (po vzoru té tehdejší) pohrdá jakožto „sockami“ nebo nepřáteli, je to hlavně problém té společnosti.

Anděl poskytl klíč, jak tohle vyprávění otevřít. Boží projekt záchrany běží už dlouho, asi tak od prvních vteřin světa, ale ode dneška je pro vás i k vidění: zrovna se narodil, je úplně malý a bezbranný, jen se běžte podívat. Nebeská armáda k tomu zapěla, že Bůh má lidi rád a díky tomu může zavládnout na zemi pokoj. Právě tady je v tom příběhu naše místo. Uprostřed všedních dnů můžeme dennodenně zahlédnout Boží přítomnost a zázraky – tam, kde jsou si lidé blízko; kde si jen nepředáváme informace (natož slova pohrdání), ale kde se setkáváme a nasloucháme si a kde si v tom naslouchání pustíme do života světlo shůry. V tom světle lze spatřit, že u Boha nejsme číslíčka s peněženkami, ale že máme občanství v nebesích a že jen odtamtud očekáváme i spasitele, dárce pokoje všem lidem – to proto, že nás Bůh má rád.

Pane, prosíme tě za všechny lidi, kterých se zmocnil smutek, úzkost a bolest: buď s nimi a dávej jim sílu do života – a nám prosíme pomoz, abychom jim dovedli být nablízku a věrohodně jim vyřídili slovo tvé lásky.

Prosíme i za ty, koho se zmocnila pýcha, ješitnost, závist nebo zloba: buď s nimi, ať se vymaní ze sobeckého sevření a nejsou zahleděni jen do sebe – a nám prosíme pomoz, ať jim dovedeme laskavě vyříditi slovo tvé pravdy.

Prosíme i za ty, kdo vidí budoucnost jen černě, kdo od života ani od lidí nečekají nic dobrého: buď s nimi, aby se necítili opuštěni – a nám prosíme pomoz, ať jim přesvědčivě vyřídíme slovo tvé naděje.

Když za ně za všechny prosíme, prosíme vlastně i za sebe: vždyť sami takoví býváme.

Za celý náš svět tě prosíme: Otče náš, který jsi v nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť tvé je království i moc i sláva, navěky. Amen.

Máme občanství v nebesích a jen odtamtud očekáváme toho, kdo dá svět do pořádku. A Vánoce přinášejí zprávu, že se to naše očekávání naplňuje a zachránce už přišel. A tak se radujte, vždycky se radujte a ať je lidem známa vaše mírnost. Pán je vám nablízku, tak se netrapte žádnou starostí a děkujte a své prosby předkládejte Bohu.

A pokoj Boží, který je větší než náš rozum a trumfne i všechny naše představy, pokoj Boží ať ochraňuje vaše srdce, vaše plány i vzpomínky, úmysly i naděje už napořád v Ježíši Kristu. Amen.